

Riktlinjer rörande kameraövervakningsfrågor i Sundbybergs stad¹

Dessa riktlinjer har tillkommit för att lägga fast de regler som gäller inom organisationen Sundbybergs stad inför och efter ett beslut om kameraövervakning av kommunens fastigheter eller av andra fastigheter där kommunen bedriver verksamhet. Riktlinjerna ger även stöd när det gäller att svara på remisser från Länsstyrelsen i Stockholms län om ansökan om tillstånd för allmän kameraövervakning. 18 § kameraövervakningslag (2013:460) anger att ”Innan länsstyrelsen beslutar om tillstånd till kameraövervakning ska den kommun där övervakningen ska ske få tillfälle att yttra sig om det inte är onödigt.”

När kommunen beslutar om kameraövervakning

1. Förutsättningar

Kameraövervakning innebär alltid ett intrång i de övervakades personliga integritet och för att vara tillåten får intrånget inte vara otillbörligt, eller med andra ord kränkande. För att en kameraövervakning inte ska vara kränkande måste ändamålet och behovet av övervakningen väga tyngre än de övervakades intresse av skydd för den personliga integriteten. Det innebär att kameraövervakning inte kan användas som en standardåtgärd, utan det krävs starka skäl för att intrånget i den privata sfären ska vara motiverad. Kameraövervakningen ska vara nödvändig för att uppnå syftet med bevakningen.

Möjligheten att bedriva kameraövervakning styrs av kameraövervakningslag (2013:460).

Enligt kameraövervakningslagen krävs det tillstånd av länsstyrelsen för att få sätta upp en kamera som registrerar en plats dit allmänheten har tillträde (allmän plats). Länsstyrelsen ger tillstånd om intresset av övervakningen väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad. Vid denna bedömning ska länsstyrelsen särskilt titta på behovet av övervakningen för att förebygga brott, förhindra olyckor eller något liknande ändamål samt hur övervakningen ska utföras och vilket område som ska bevakas. Med allmän plats menas t.ex. öppna skolgårdar, rektors-expeditioner, väntrum, receptioner och entréer.

Avses en kamera övervaka en plats som inte är allmän gäller §§ 22-24 kameraövervakningslag. Exempel på platser som inte är allmänna är skollokaler, kontor och låsta och inhägnade markområden. För sådan övervakning krävs inget tillstånd av länsstyrelsen. Kameraövervakning på detta sätt är emellertid en form av

¹ Antagna av kommunstyrelsen den 16 september 2013, § 172

behandling av personuppgifter. Det är den personuppgiftsansvariges uppgift att se till att kameraövervakningen i sådana fall följer gällande lagstiftning. Därför får övervakningen endast ske för ett i förväg bestämt syfte.

2. *Analys*

Den nämnd (myndighet) som ser ett behov av att komma tillrätta med omfattande skadegörelse, våld och hot m.m. ska inventera problemen och sedan i första hand vidta andra åtgärder än kameraövervakning. Ett första steg är att noga analysera brottsligheten/skadegörelsen. Vilka platser är mest utsatta? Vilken typ av skadegörelse är det fråga om? Rör det sig om fysiskt våld eller hot? Hur ofta sker det? Vad ger man sig på? Vilka effekter får detta? Vilka kostnader orsakar detta? I denna analys ska även betänkas vilka som övervakas, vilka platser som övervakas samt vad som sker på de övervakade platserna.

- Ju större område som övervakas, desto mer omfattande integritetsintrång
- Ju känsligare utrymme som övervakas, desto större integritetsintrång

3. *Förebyggande åtgärder*

Utifrån denna kunskap bör i första hand övervägas förändringar vad avser t.ex.

- borttagande av träd, buskar och plank som skymmer sikten och förhindrar insyn liksom andra skrymslen och prång
- översyn av förvaringen och märkningen av stöldbegärligt gods
- översyn av dörrar och fönster vad avser materialval, konstruktion m.m.
- installation/översyn av lås- och larmsystem
- behov av kompletterande belysning
- borttagande av brännbart material såsom närliggande förråd, containers, papperskorgar m.m. liksom annat material som kan användas vid anläggande av brand
- översyn av tillträdesrutiner och lokalutformning
- ändring av användning av lokaler i fastigheten som ger fler besökare i lokalerna
- ändring av användning av lokaler i fastigheten så att de används en större del av dygnet
- förläggning av gång- och cykelvägar, motionslingor och bilvägar förbi utsatta fastigheter
- ombyggnad/nybyggnation i närheten som medför att området befolkas i högre utsträckning
- liknande åtgärder som försvårar eller motverkar det oönskade beteendet

En nämnd (myndighet) bör alltså i första hand på annat sätt än genom kameraövervakning minska förutsättningarna för skadegörelse/stöld/våld. Inte minst viktigt är att kommunens personal vid olika tillbud uppmärksammar frågan och informerar bl.a. barn och föräldrar i skolan om problemet och konsekvenserna av detta.

4. *Ansvar*

Det övergripande ansvaret för anläggningen (kameraövervakningsutrustningen) och dess användning vilar på den verksamhetsansvariga nämnden. Nämnden utser i sin

tur vem som ska vara ansvarig för anläggningen. För en skola kan det t.ex. vara rektor eller enhetschef. De övervakade, fackliga företrädare och andra berörda ska involveras av den verksamhetsansvariga nämnden innan beslut om kameraövervakning fattas. De berördas inställning till kameraövervakning ska tillmätas stor betydelse. Ansvaret för den tekniska installationen och funktionen vilar på stadsbyggnads- och miljönämnden genom kommunlokaler.

5. Beslut/ansökan

Gäller kameraövervakningen en plats dit allmänheten inte har tillträde ska den nämnd som driver verksamhet på platsen, och önskar sätta upp kameror, efter beslut i nämnden hemställa till kommunstyrelsen om att genomföra övervakningen.

Gäller kameraövervakningen en plats dit allmänheten har tillträde kan nämnden fatta beslut om att göra en ansökan till länsstyrelsen om tillstånd. Kommunstyrelsen kommer att få ansökan på remiss från länsstyrelsen.

Kommunstyrelsen ska i samband med behandlingen av ett ärende få del av den utredning som sökande nämnd gjort med ledning av dessa riktlinjer. Samråd ska ske med kommunlokaler och stadens säkerhetschef i de utredningar som görs om kameraövervakning.

6. Kameraövervakningens genomförande

Övervakning får normalt endast ske då verksamheten är stängd d.v.s. efter skoltid vad avser skolor och efter normalarbetstidens slut på kontor. Undantag från detta förbud får dock göras vid upprepad omfattande skadegörelse eller vid frekvent hot eller våld. Vid bevakning av skolgårdar ska bevakningsområdet vara väl definierat. Övervakningen får inte täcka område utanför skolgården.

7. Upplysningsplikt

Den som kan komma att övervakas med kamera ska informeras om detta genom tydlig skyltning. Detta gäller all form av kameraövervakning och gäller fr.o.m. det tillfälle då utrustningen sätts upp. Dold övervakning är inte tillåten. Vid övervakning av skollokaler ska även personal och elever informeras muntligen eller skriftligen liksom personal som arbetar i andra övervakade lokaler. Kontrollera också behovet av samverkan med de fackliga organisationerna.

Övervakning får inte ske av en lokal

- när det där genomförs allmänna val
- när det där genomförs öppna möten dit allmänheten har tillträde
- när den används som passage till en lokal som betraktas som allmän plats eller av skolområde som används för allmän parkering såvida inte länsstyrelsen beviljar undantag.

8. Granskning av bilder

Granskning av bilder får endast ske då tillbud inträffat. Nämnden som ansvarar för den verksamhet som drivs i fastigheten utser de personer som har behörighet att granska inspelat material. Antalet behöriga ska begränsas. Lämpligen ska två

personer jämte ersättare utses vilka granskar bilderna två i förening men endast då tillbud har inträffat. Bilderna får i övrigt inte spridas.

9. Arkivering

Bilderna ska förvaras i låst utrymme. Bilderna får heller inte läggas in i en databas, ärendehanteringssystem eller liknande. Bilderna får vidare inte sparas längre än nödvändigt för att uppnå syftet med bevakningen. I Sundbybergs stad gäller att inspelat material får sparas i högst 30 dagar. Vid misstanke om brott/polisanmälan gäller dock bestämmelserna i kameraövervakningslagen.

10. Utlämnande

Begäran om utlämnande av inspelat material handläggs av den som nämnden anger i nämndens delegationsordning.

11. Förteckning av kameror

Varje nämnd ska föra en särskild förteckning över de kameror som satts upp för övervakning och de beslut/tillstånd som gäller för denna övervakning. Av förteckningen ska framgå hur övervakningen anordnats, dess ändamål, vilken utrustning som används samt det område som övervakas. Vidare ska framgå vem som har det övergripande ansvaret för varje anläggning och tillämpningen av de bestämmelser som gäller för den.

I övrigt gäller bestämmelserna i kameraövervakningslagen.

12. Utvärdering

En utvärdering av beviljat tillstånd ska ske inom ett år från det att tillståndet beviljats.

När kommunen får en ansökan om tillstånd för allmän kameraövervakning på remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län

1. Förutsättningar

18 § kameraövervakningslagen anger att ”Innan länsstyrelsen beslutar om tillstånd till kameraövervakning ska den kommun där övervakningen ska ske få tillfälle att yttra sig om det inte är onödigt”. Lokala synpunkter ska beaktas i ärenden om övervakningskameror. Länsstyrelsen i Stockholms län är intresserade av den lokalkännedom som Sundbybergs stad har om platser i Sundbyberg där någon ansökt om tillstånd till allmän kameraövervakning.

Remisserna ska i enlighet med kommunstyrelsens reglemente behandlas i kommunstyrelsen. Detta innebär också i praktiken att de ansökningar som staden (läs: nämnd) gör om tillstånd till allmän kameraövervakning kommer att remitteras till staden (läs: kommunstyrelsen) från Länsstyrelsen innan tillstånd beviljas.

2. Analys

Det som ska granskas avseende remisser om ansökan om tillstånd till allmän kameraövervakning är den plats i Sundbyberg som ska övervakas:

- är platsen väldigt frekvent besökt
- ligger platsen i nära anslutning till exempelvis en skola, ett skyddat boende eller annat som kan anses vara olämpligt att filma
- kan andra förebyggande åtgärder än kameraövervakning vidtas på platsen
- kan omfattningen av övervakningen minskas (t.ex. om staden anser att en övervakning sker för långt ut från en fasad där många förbipasserande kommer att fångas på bild)
- finns det annan information om platsen som länsstyrelsen bör känna till

Utifrån denna analys av platsen som är tänkt att övervakas gör staden bedömningen om man anser att kameraövervakningen är lämplig eller inte ur ett integritetsperspektiv. I övrigt gör länsstyrelsen en bedömning av ansökan vad gäller kamerors placering, typ av kameror, upplysning om kameraövervakning och behandling eller bevarande av bild/ljud då de är tillsynsmyndighet för tillstånd för allmän kameraövervakning.

Bilaga 1

Kameraövervakningslag (2013:460)

Träder i kraft 2013-07-01

Syftet med lagen

1 § Syftet med lagen är att tillgodose behovet av kameraövervakning för berättigade ändamål samtidigt som enskilda skyddas mot otillbörliga intrång i den personliga integriteten.

Definitioner

2 § I denna lag används följande ord och uttryck med nedan angiven betydelse.

Kameraövervakning

Användning av övervakningsutrustning.

Övervakningsutrustning

Övervakningskameror och övrig övervakningsutrustning.

Övervakningskameror

TV-kameror, andra optisk-elektroniska instrument och därmed jämförbara utrustningar som är uppsatta så att de, utan att manövreras på platsen, kan användas för personövervakning samt separata tekniska anordningar för avlyssning eller upptagning av ljud vilka i samband med användning av sådan utrustning används för personövervakning.

Övrig övervakningsutrustning

Separata tekniska anordningar för att behandla upptaget bild- och ljudmaterial.

Tredjeland

En stat som varken ingår i Europeiska unionen eller är ansluten till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Behandling

Varje åtgärd eller serie av åtgärder som vid kameraövervakning vidtas i fråga om bild- och ljudmaterial, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, t.ex. upptagning, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, användning,

utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande, sammanställning eller samkörning, utplåning eller förstöring.

Banklokal och lokal hos kreditmarknadsföretag

En lokal där det huvudsakligen bedrivs rörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Postkontor

En lokal där det huvudsakligen bedrivs verksamhet i vilken ingår postverksamhet enligt postlagen (2010:1045).

Butikslokal

En lokal där konsumenter kan köpa varor eller tjänster eller hyra varor, dock inte restauranger och andra näringsställen.

Tunnelbanestation

Ett område där det bedrivs tunnelbaneverksamhet och krävs färdbevis för att vistas.

Samtycke

Varje slag av frivillig, särskild och otvetydig viljeyttring genom vilken någon efter att ha fått information godtar att bli kameraövervakad eller att bild- och ljudmaterial överförs till tredjeland.

Personuppgifter

All slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet.

Tillämpningsområde

3 § Lagen gäller vid

1. kameraövervakning som sker med övervakningskameror som är uppsatta i Sverige, om den som bedriver övervakningen är etablerad i Sverige eller i tredjeland, och
2. behandling av bild- och ljudmaterial som tagits upp vid övervakning som avses i 1, om behandlingen utförs av den som bedriver övervakningen eller för hans eller hennes räkning.

Om den som bedriver övervakningen är etablerad i tredjeland ska han eller hon utse en företrädare för sig som är etablerad i Sverige. Det som anges i denna lag om den som bedriver kameraövervakning ska också gälla för företrädaren.

4 § Lagen gäller inte vid hemlig kameraövervakning enligt 27 kap. rättegångsbalken, lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott eller lagen (2008:854) om åtgärder för att utreda vissa samhällsfarliga brott.

5 § Lagen gäller inte vid kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde, om övervakningen bedrivs av en fysisk person som ett led i en verksamhet av rent privat natur.

6 § Lagen gäller i stället för personuppgiftslagen (1998:204).

Allmänna krav

7 § Kameraövervakning ska bedrivas lagligt, enligt god sed och med tillbörlig hänsyn till enskildas personliga integritet.

Kameraövervakning av en plats dit allmänheten har tillträde

Tillstånd

8 § Tillstånd till kameraövervakning krävs för att en övervakningskamera ska få vara uppsatt så att den kan riktas mot en plats dit allmänheten har tillträde. Tillstånd behövs dock inte i fall som avses i 10–15 §§. Kameraövervakning som avses i 12–15 §§ är tillåten efter anmälan.

9 § Tillstånd till kameraövervakning ska ges om intresset av sådan övervakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad.

Vid bedömningen av intresset av kameraövervakning ska det särskilt beaktas om övervakningen behövs för att förebygga, avslöja eller utreda brott, förhindra olyckor eller andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli övervakad ska det särskilt beaktas hur övervakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet används och vilket område som ska övervakas.

Undantag från tillståndsplikten

10 § Tillstånd till kameraövervakning krävs inte

1. vid övervakning som sker med en övervakningskamera som för säkerheten i trafiken eller arbetsmiljön är uppsatt på ett fordon, en maskin eller liknande för att förbättra sikten för föraren eller användaren,
2. vid övervakning som bedrivs av Trafikverket
 - a) i form av vägtrafikövervakning, eller
 - b) vid en betalstation som avses i bilagan till lagen (2004:629) om trängselskatt och som sker för att samla in endast uppgifter som behövs för att beslut om trängselskatt ska kunna fattas och för att kontrollera att sådan skatt betalas,
3. vid sådan trafikövervakning i en vägtunnel som avses i lagen (2006:418) om

säkerhet i vägtunnlar och som bedrivs av någon annan tunnelhållare än Trafikverket,

4. vid övervakning som en polismyndighet bedriver vid automatisk hastighetsövervakning,

5. vid övervakning som sker för att skydda en byggnad, en annan anläggning eller ett område som enligt 4 § 4, 5 § 1–4 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305) har förklarats vara skyddsobjekt, om övervakningen endast omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet,

6. vid övervakning som Försvarsmakten bedriver från fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan övervakning, eller

7. vid övervakning i ett kasino som avses i kasinolagen (1999:355), om övervakningen har till syfte att förebygga, avslöja eller utreda brott eller lösa tvister om spel mellan spelare och den som anordnar spelet.

Undantaget från tillståndsplikten i första stycket 5 gäller inte för sådana byggnader, andra anläggningar och områden som används för eller är avsedda för fredstida krishantering enligt 4 § 4 skyddslagen.

Vid övervakning enligt första stycket 7 får inte avlyssning eller upptagning av ljud ske utan tillstånd.

Tillfälliga undantag från tillståndsplikten

11 § Kameraövervakning får i följande fall ske under högst en månad utan att ansökan om tillstånd har gjorts:

1. övervakning som bedrivs av en polismyndighet eller den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att avvärja en hotande olycka eller för att begränsa verkningarna av en inträffad olycka,
2. övervakning som bedrivs av den som är räddningsledare enligt lagen om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att efterforska en försvunnen person, och
3. övervakning som bedrivs av en polismyndighet, om det av särskild anledning finns risk för att allvarlig brottslighet som innebär fara för liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom kommer att utövas på en viss plats och syftet med övervakningen är att förebygga eller förhindra brott.

Om ansökan om tillstånd görs inom en månad från det att övervakningen inleds får övervakningen bedrivas utan tillstånd till dess att ansökningen har prövats.

Kameraövervakning efter anmälan

12 § En övervakningskamera får efter anmälan sättas upp för kameraövervakning

1. i en banklokal, en lokal hos ett kreditmarknadsföretag eller ett postkontor eller i

området omedelbart utanför in-och utgångar till en sådan lokal, eller

2. vid uttagsautomater eller liknande anordningar.

Första stycket gäller endast om

1. övervakningen har till enda syfte att förebygga, avslöja eller utreda brott, och

2. övervakningskameran är fast monterad och försedd med fast optik.

Avlyssning eller upptagning av ljud får ske endast sedan en anordning för avlyssning

eller upptagning av ljud aktiverats på grund av misstanke om brott.

13 § En övervakningskamera får efter anmälan sättas upp för kameraövervakning i en butikslokal, om

1. övervakningen har till enda syfte att förebygga, avslöja eller utreda brott,

2. övervakningskameran är fast monterad och försedd med fast optik, och

3. den som avser att bedriva övervakningen har ingått en skriftlig överenskommelse om övervakningen med skyddsombudet, skyddskommittén eller en organisation som företräder de anställda på arbetsplatsen.

Första stycket gäller även i fråga om en yta i en butikslokal där det bedrivs

bankverksamhet genom ombud eller postverksamhet.

Kameraövervakning enligt första stycket får inte avse omklädningsrum, provhytter, toalettutrymmen eller liknande utrymmen.

Avlyssning eller upptagning av ljud får inte ske utan tillstånd.

14 § En övervakningskamera får efter anmälan sättas upp för kameraövervakning i en tunnelbanevagn eller av en tunnelbanestation, om

1. övervakningen har till enda syfte att förebygga, avslöja eller utreda brott,

förhindra olyckor eller begränsa verkningarna av en olycka, och

2. övervakningskameran är fast monterad och försedd med fast optik.

Avlyssning eller upptagning av ljud får inte ske utan tillstånd.

15 § En övervakningskamera får efter anmälan sättas upp för kameraövervakning i ett parkeringshus om övervakningen har till enda syfte att förebygga, avslöja eller utreda brott.

Avlyssning eller upptagning av ljud får inte ske utan tillstånd.

Ansökan om tillstånd

16 § En ansökan om tillstånd till kameraövervakning enligt 8 § ska göras skriftligen hos länsstyrelsen i det län där övervakningen ska ske.

Om kameraövervakning ska ske i flera län med en övervakningskamera som är

uppsatt på eller i ett fordon, fartyg eller luftfartyg, ska ansökan om tillstånd göras

hos länsstyrelsen i det län där övervakningen huvudsakligen ska ske. Om det inte

går att avgöra i vilket län övervakningen huvudsakligen ska ske, ska ansökan göras

hos länsstyrelsen i något av de berörda länen.

17 § En ansökan om tillstånd till kameraövervakning enligt 8 § ska innehålla uppgift om och beskrivning av

1. den som ska bedriva kameraövervakningen och i förekommande fall den som ska ha hand om övervakningen för tillståndshavarens räkning,
2. ändamålen med kameraövervakningen,
3. den utrustning som ska användas,
4. den plats där utrustningen ska placeras och det område som kan övervakas, och
5. de omständigheter i övrigt som är av betydelse för prövningen av ärendet.

Om övervakningen avser en arbetsplats, ska ett yttrande från skyddsombudet, skyddskommittén eller en organisation som företräder de anställda på arbetsplatsen lämnas in tillsammans med ansökan.

Yttrande av kommunen

18 § Innan länsstyrelsen beslutar om tillstånd till kameraövervakning ska den kommun där övervakningen ska ske få tillfälle att yttra sig om det inte är onödigt.

Beslut om tillstånd

19 § Ett beslut om tillstånd att kameraövervaka ska förenas med villkor om hur kameraövervakningen får anordnas. Sådana villkor ska avse övervakningens ändamål, den utrustning som får användas och det område som får övervakas. Länsstyrelsen ska också besluta om de övriga villkor som behövs för tillståndet. Sådana villkor får avse upplysningar om övervakningen, upptagning, användning, bevarande eller annan behandling av bilder, avlyssning eller upptagning av ljud samt andra förhållanden som har betydelse för att skydda enskildas personliga integritet. Ett tillstånd får meddelas för en begränsad tid.

20 § Om förutsättningarna för ett tillstånd ändras, får länsstyrelsen besluta om nya villkor eller, om förutsättningarna för tillstånd inte längre uppfylls, återkalla tillståndet. Länsstyrelsen får i motsvarande fall ändra eller återkalla ett beslut att medge undantag från upplysningsplikten enligt 27 § tredje stycket.

Anmälan

21 § En anmälan om kameraövervakning enligt 12–15 §§ ska göras skriftligen hos länsstyrelsen i det län där kameraövervakningen ska ske.

I en anmälan om kameraövervakning ska det anges

1. vem som ska bedriva kameraövervakningen och i förekommande fall vem som ska ha hand om övervakningen för anmälares räkning,
2. vilken typ av verksamhet som övervakningen ska förekomma i,
3. om bilder ska spelas in och bevaras eller, i fall som avses i 12 §, ljud avlyssnas och tas upp,

4. vilka kategorier av befattningshavare som ska få ha tillgång till det bevarade materialet, och
 5. om området omedelbart utanför in- och utgångar samt uttagsautomater eller liknande anordningar ska övervakas i enlighet med bestämmelserna i 12 §.
- Om de förhållanden som har redovisats i en anmälan enligt andra stycket ändras, ska länsstyrelsen skriftligen underrättas om förändringen.

Kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde

22 § Kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde får bedrivas om den som ska övervakas har samtyckt till övervakningen.

Den övervakade har rätt att när som helst återkalla samtycket. Ytterligare övervakning av honom eller henne får därefter inte ske.

23 § Kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde får bedrivas utan samtycke om

1. övervakningen behövs för att förebygga, avslöja eller utreda brott, förhindra olyckor eller andra berättigade ändamål, och
2. övervakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad, med särskilt beaktande av hur övervakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet används och vilket område som ska övervakas.

24 § Den som bedriver kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde ska se till att

1. övervakningen sker endast för särskilda och berättigade ändamål,
2. ändamålen med övervakningen dokumenteras, och
3. övervakningen inte sker i större omfattning än vad som behövs för att tillgodose ändamålen med övervakningen.

Upplysningsplikt

25 § Upplysning om kameraövervakning ska lämnas genom tydlig skyltning eller på något annat verksamt sätt. Upplysning ska också lämnas om vem som bedriver övervakningen om detta inte framgår av förhållandena på platsen.

Om ljud kan avlyssnas eller tas upp vid övervakningen ska särskild upplysning lämnas om detta.

Upplysningsplikten inträder när övervakningsutrustningen sätts upp.

26 § Den som bedriver kameraövervakning ska lämna upplysning om ändamålen med övervakningen, om den övervakade eller den som kan komma att bli övervakad begär det.

27 § Upplysning enligt 25 och 26 §§ behöver inte lämnas vid

1. övervakning som en polismyndighet bedriver vid automatisk

hastighetsövervakning,

2. övervakning som sker för att skydda en byggnad, en annan anläggning eller ett område som enligt 4 § 4, 5 § 1–4 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305) har förklarats vara skyddsobjekt, om övervakningen endast omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet,

3. övervakning som Försvarsmakten bedriver från fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan övervakning, eller

4. övervakning som bedrivs av den som är räddningsledare enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, om övervakningen är av vikt för att efterforska en försvunnen person.

Undantaget från upplysningsplikten i första stycket 2 gäller inte för sådana byggnader, andra anläggningar eller områden som används för eller är avsedda för fredstida krishantering enligt 4 § 4 skyddslagen.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen besluta om undantag från upplysningsplikten i andra fall än de som anges i första stycket. En ansökan om undantag ska vara skriftlig. I sådana ärenden tillämpas 17 § andra stycket och 19 §, om övervakningsutrustningen ska kunna riktas mot en plats dit allmänheten har tillträde. Ett beslut om undantag ska förenas med de villkor som behövs.

De undantag från upplysningsplikten som avses i första och tredje styckena gäller inte om ljud ska avlyssnas eller tas upp vid övervakningen.

Behandling av bild- och ljudmaterial från kameraövervakning

Vidarebehandling

28 § Den som bedriver kameraövervakningen får inte behandla bild- och ljudmaterial från övervakningen för något ändamål som är oförenligt med det som materialet samlades in för.

Tillgång till material från kameraövervakning

29 § Tillgång till bild- och ljudmaterial från kameraövervakning får inte ges till fler personer än vad som behövs för att övervakningen ska kunna bedrivas.

Säkerhet

30 § Den som bedriver kameraövervakning ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda det upptagna bild- och ljudmaterialet. Åtgärderna ska åstadkomma en säkerhetsnivå som är lämplig med beaktande av

1. de tekniska möjligheter som finns,
2. vad det skulle kosta att genomföra åtgärderna,
3. de särskilda risker som finns med behandlingen av materialet, och
4. hur pass känsligt materialet är.

Om den som bedriver övervakningen anlitar någon annan att ha hand om övervakningen ska han eller hon förvissa sig om att den som anlitas kan genomföra de säkerhetsåtgärder som ska vidtas och se till att åtgärderna verkligen vidtas.

31 § Den som för någon annans räkning har hand om kameraövervakning får utföra kameraövervakningen bara i enlighet med instruktioner från den som bedriver kameraövervakningen.

Det ska finnas ett skriftligt avtal mellan den som bedriver kameraövervakningen och den som har hand om övervakningen för hans eller hennes räkning. I avtalet ska det särskilt föreskrivas att den som har hand om övervakningen får utföra kameraövervakningen bara i enlighet med instruktioner från den som bedriver kameraövervakningen och att han eller hon är skyldig att vidta de åtgärder som anges i 30 § första stycket.

Om det i lag eller annan författning finns särskilda bestämmelser om behandling av personuppgifter i det allmännas verksamhet i frågor som avses i första stycket, ska i stället de bestämmelserna gälla.

Bevarande av material från kameraövervakning

32 § Bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning av en plats dit allmänheten har tillträde får bevaras under högst två månader, om inte länsstyrelsen beslutar om en längre bevarandetid.

Bild- och ljudmaterial från kameraövervakning av en plats dit allmänheten inte har tillträde får inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med övervakningen.

När bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning inte längre får bevaras ska det omedelbart förstöras.

33 § Om bild- eller ljudmaterial från kameraövervakning används i någon annan verksamhet hos den som bedriver kameraövervakningen tillämpas, i stället för 32 §, regleringen i personuppgiftslagen (1998:204) eller annan författning som gäller för behandling av personuppgifter i den verksamheten.

Överföring av bild- och ljudmaterial till tredjeland

34 § Det är förbjudet att till tredjeland föra över bild- och ljudmaterial från kameraövervakning som innehåller personuppgifter om landet inte har en adekvat nivå för skyddet av personuppgifterna.

Frågan om en skyddsnivå är adekvat ska bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter som har samband med överföringen. Särskild vikt ska läggas vid uppgifternas art, ändamålen med behandlingen, hur länge behandlingen ska pågå, ursprungslandet, det slutliga bestämmelselandet och de regler som finns för behandlingen i tredjelandet.

35 § Det är trots förbudet i 34 § tillåtet att föra över bild- och ljudmaterial till tredjeland, om den övervakade har lämnat sitt samtycke till överföringen eller om överföringen är nödvändig för att

1. ett avtal mellan den övervakade och den som bedriver kameraövervakningen ska kunna fullgöras eller åtgärder som den övervakade begärt ska kunna vidtas innan ett avtal ingås,
2. ett sådant avtal mellan den som bedriver kameraövervakningen och tredje man som är i den övervakades intresse ska kunna ingås eller fullgöras,
3. rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras, eller
4. vitala intressen för den övervakade ska kunna skyddas.

Det är också tillåtet att föra över bild- och ljudmaterial för användning enbart i en stat som har anslutit sig till Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter.

36 § Föreskrifter och beslut om undantag från förbudet att överföra personuppgifter till tredjeland som har meddelats med stöd av 35 § personuppgiftslagen (1998:204) ska gälla även vid tillämpningen av denna lag.

Tystnadsplikt och utlämnande av uppgifter

37 § Den som tar befattning med en uppgift som har inhämtats genom kameraövervakning får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon på detta sätt har fått veta om någon enskilds personliga förhållanden. I det allmännas verksamhet ska i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas.

Tillsyn

Centralt ansvar för tillsynen

38 § Den myndighet som regeringen bestämmer har det centrala ansvaret för tillsynen enligt denna lag.

Tillsynsmyndigheter

39 § Länsstyrelsen utövar tillsyn över kameraövervakning av platser dit allmänheten har tillträde. Länsstyrelsen ska också se till att tillståndskravet och anmälningsplikten för uppsatta övervakningskameror som inte har tagits i bruk följs.

40 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över kameraövervakning av platser dit allmänheten inte har tillträde.

Förelägganden

41 § De tillsynsmyndigheter som avses i 39 och 40 §§ får inom ramen för sin tillsynsverksamhet meddela de förelägganden som behövs för att denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och de beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

42 § Ett beslut om föreläggande enligt 41 § får förenas med vite.

Tillträde och upplysningar

43 § De tillsynsmyndigheter som avses i 39 och 40 §§ har rätt att för tillsynen få tillträde till kontrollrum och andra delar av en övervakningsanläggning.

Polismyndigheten är skyldig att på begäran lämna den handräckning som dessa myndigheter behöver för att få tillträde.

Den som bedriver kameraövervakning, eller den som för någon annans räkning har hand om övervakningen, ska lämna de upplysningar som tillsynsmyndigheten begär. Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillgång till och att granska bevarat bild- eller ljudmaterial.

Skadestånd

44 § Den som bedriver kameraövervakning ska ersätta den övervakade för skada och kränkning av den personliga integriteten som kameraövervakning i strid med denna lag har orsakat.

Ersättningsskyldigheten kan i den utsträckning det är skäligen jämkas, om den som har bedrivit övervakningen visar att felet inte berodde på honom eller henne.

Straff m.m.

45 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av bestämmelserna i

1. 8 § om tillståndsplikt,
2. 12–15 §§ om anmälningsplikt,
3. 25 § om upplysningsplikt,
4. 32 § första stycket om bevarandetid, och
5. 34 § om överföring till tredjeland.

Detsamma gäller den som bryter mot villkor i beslut som har meddelats med stöd av 19 eller 20 §.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

För en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande ska det inte dömas till ansvar.

46 § Övervakningsutrustning som har använts vid brott enligt denna lag ska förklaras förverkad, om det inte är oskäligt.

Överklagande m.m.

47 § Beslut enligt denna lag av de tillsynsmyndigheter som avses i 39 och 40 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den myndighet som regeringen bestämmer får överklaga ett beslut om kameraövervakning av en plats dit allmänheten har tillträde för att ta till vara allmänna intressen.

Beslut om tillstånd till kameraövervakning och om undantag enligt 27 § tredje stycket från upplysningsplikten får överklagas även av den kommun där övervakningen ska ske och, om kameraövervakningen ska avse en arbetsplats, av en organisation som företräder de anställda på arbetsplatsen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

48 § De tillsynsmyndigheter som avses i 39 och 40 §§ får bestämma att deras beslut ska gälla omedelbart.

49 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för en ansökan eller anmälan som enligt denna lag ska handläggas av länsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

2013:460

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2013 då lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning ska upphöra att gälla.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före den 1 juli 2013.
3. Beslut om tillstånd eller villkor, om undantag från upplysningsplikten eller om bevarandetid som har meddelats med stöd av den upphävda lagen ska anses meddelade med stöd av den nya lagen. En anmälan enligt den upphävda lagen ska anses som en anmälan enligt den nya lagen.
4. En ansökan i ett ärende om tillstånd till kameraövervakning som har inletts enligt den upphävda lagen ska anses som en anmälan enligt den nya lagen i de delar som ansökan avser kameraövervakning som är anmälningspliktig enligt denna lag.

